

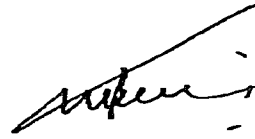
Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhani tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **27/07/2026**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Engelli yurttaşların Uşak'taki çalışma yaşamına eşit katılımı, yalnızca belirli meslek gruplarının işe yerleştirme sayılarıyla ölçülemez. Çalışanın işyerine erişebilmesi, yaptığı işin sağlık ve işlevsellik durumuna uygun olması, çalışma alanının erişilebilir hale getirilmesi, yardımcı teknoloji ve makul düzenleme taleplerinin karşılanması ile işyeri hekimliği hizmetlerinin nitelikli biçimde sunulması gerekir. 4857 sayılı İş Kanunu, elli veya daha fazla işçi çalıştıran özel sektör işyerlerinde yüzde 3, kamu işyerlerinde ise yüzde 4 engelli işçi kotası öngörmektedir. Ancak Uşak'ta kota kapsamındaki işyeri sayısı, açık engelli kontenjanları, kota yükümlülüğünü yerine getirmeyen işyerleri ve uygulanan yaptırımlar kamuoyuna düzenli ve ilçe-sektör temelinde açıklanmamaktadır.

Uşak'ta merkez, Banaz, Eşme, Sivaslı, Ulubey ve Karahallı başta olmak üzere farklı ilçelerde sanayi, hizmet, tarım ve küçük işletme yapıları birbirinden farklıdır. Engelli bir çalışanın gereksinimi de işin niteliğine, ulaşım olanaklarına ve işyerinin fiziksel koşullarına göre değişmektedir. Buna rağmen il düzeyinde makul düzenleme, erişilebilir servis, uyarlanmış görev, iş kazası riski ve işyerinde ayrımcılık başlıklarında açık, güncel ve karşılaştırılabilir veri bulunmamaktadır.

İstanbul Tabip Odası'nın son hazırladığı rapora göre engelli personelin düzenli sağlık izlemi işyeri hekimliğinin görevleri arasında sayılmakta; çalışan başına ayrılan sürenin yetersizliği, denetimsizlik ve OSGB sisteminin piyasa baskısı altında nitelikli hizmet sunamaması eleştirilmektedir. Uşak'taki engelli çalışanların kaçının düzenli sağlık gözetimine alındığı, kaç işyerinde engelliliğe özgü risk değerlendirmesi yapıldığı ve işyeri hekimlerinin uyarılama önerilerinin ne ölçüde uygulandığı açıklığa kavuşturulmalıdır. 5378 sayılı Kanun ve BM Engelli Hakları Sözleşmesi, makul düzenleme yapılmamasını ayrımcılık bağlamında ele almakta ve engelli bireylerin erişilebilir, kapsayıcı işyerlerinde çalışma hakkını güvence altına almaktadır. Uşak'taki kamu ve özel sektör işyerlerinin bu yükümlülüğü hangi ölçüde yerine getirdiğinin kamuoyu adına denetlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda,

- 1- 2020-2026 yıllarında Uşak ilinde kamu ve özel sektörde çalışan engelli işçi sayısı kaçtır? Verilerin yıllara, ilçelere, sektörlerle, cinsiyete, yaşa ve engel gruplarına göre dağılımı nasıldır?
- 2- Uşak'ta 4857 sayılı Kanun'un 30. maddesi kapsamındaki kamu ve özel işyerlerinde toplam engelli kota açığı kaçtır? Kota yükümlülüğünü yerine getirmeyen işyeri sayısı ve uygulanan idari yaptırımlar nelerdir?
- 3- 2020-2026 yıllarında Uşak'ta engelli çalışan bulunan kaç işyerinde iş sağlığı ve güvenliği denetimi yapılmış; kaçında engelliliğe özgü risk değerlendirmesi, erişilebilirlik veya uygun işe yerleştirme eksikliği tespit edilmiştir?
- 4- Uşak'ta engelli çalışanların işe giriş ve periyodik sağlık muayenelerini yürüten işyeri hekimi ve OSGB sayısı kaçtır? Bu muayeneler kapsamında çalışma koşullarının uyarlanmasına ilişkin kaç öneri düzenlenmiş ve kaç işverenlerce uygulanmıştır?
- 5- Engelli çalışanların rampa, asansör, erişilebilir tuvalet, uygun servis, yardımcı teknoloji, çalışma saati veya görev uyarlaması talepleriyle ilgili Uşak İŞKUR İl Müdürlüğüne, ALO 170'e, SGK'ya ve Bakanlığınıza kaç başvuru yapılmıştır?
- 6- 2020-2026 döneminde Uşak'ta engelliliğe dayalı ayrımcılık, mobbing, işten çıkarma veya terfi engeli iddiasıyla kaç teftiş yapılmış ve kaç işverene yaptırım uygulanmıştır?
- 7- Uşak'taki engelli çalışanlar ve işverenler için makul düzenleme, iş sağlığı ve güvenliği ve ayrımcılığın önlenmesi konularında kaç eğitim düzenlenmiş; bu eğitimlere kaç kişi katılmıştır? Uşak'a ilişkin engelli istihdamı, kota açığı, işyeri uyarlaması, denetim ve şikâyet verilerinin ilçe ve sektör temelinde düzenli yayımlanması planlanmakta mıdır?